

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122208330
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4122208330.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci žalobcov: 1/ V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX R. B. I. a 2/ W. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX R. B. I., zastúpených JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou so sídlom Farská 12, 949 01 Nitra, IČO: 50650190, proti žalovanému: DPS financial consulting, s.r.o., IČO: 46 713 930, so sídlom Tamaškovičova 17/2742, 917 01 Trnava, zastúpenému PETKOV & CO s.r.o., Advokátska kancelária, so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 17C/73/2022-125 zo dňa 29.09.2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie) napadnutým uznesením č. k. 17C/73/2022-125 zo dňa 29.09.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil, aby sa zdržal výkonu záložného práva na nehnuteľnostiach vedených na Okresnom úrade I., odbor katastrálny, kat. úz. R. B. I., zapísaných na LV č. XXXX ako bytu č. X, vchod o.č.XX, X mezanín v rodinnom dome súp.č. XXX umiestnený na parcele reg. „C“ č. XXXX/X, a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XXXX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach rodinného domu súp.č. XXX a na príslušenstve; a bytu č.X, vchod o.č. XX/F., X.p. v rodinnom dome súp č. XXX umiestnený na parcele registra „C“ č. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XXXX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach rodinného domu súp.č. XXX a na príslušenstve; a na LV č. XXX, parc.reg. „C“ č.XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 219 m², parc.reg. „C“ č. XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 167 m², parc.reg. „C“ č.XXXX/X- vinica o výmere 1108 m², vo výlučnom vlastníctve žalobcu 1/ do právoplatného rozhodnutia vo veci samej; a na LV č. XXX ako parc.reg. „C“ č. XXXX- záhrada o výmere 413 m² vo výlučnom vlastníctve žalobkyne 2/ do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. O trovách konania si vymienil rozhodnúť v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nariadenie neodkladného opatrenia súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 324 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, 2, § 336 ods. 1, § 337 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. V odôvodnení súd poukázal na to, že žalobcovia sa domáhali vydania neodkladného opatrenia, ktorý by bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby, a to k nehnuteľnostiam vedených na Okresnom úrade I. - odbor katastrálny, kat. úz. R. B. I., zapísaných na LV č. XXXX ako byt č. X, vchod o.č.XX, X mezanín v rodinnom dome súp.č. XXX umiestnený na parcele reg. „C“ č. XXXX/X, a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XXXX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach rodinného domu súp.č. XXX a na príslušenstve, byt č.X, vchod č. XX/F., X.p. v rodinnom dome súp č. XXX umiestnený na parcele registra „C“ č. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XXXX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach rodinného domu súp.č. XXX a na príslušenstve, na LV č. XXX, parc.reg. „C“ č.XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 219

m2, parc.reg. „C“ č. XXXX/X- zastavané plochy a nádvorí o výmere 167 m2, parc.reg. „C“ č. XXXX/X- vinica o výmere 1108 m2, vo výlučnom vlastníctve žalobcu 1/, na LV č. XXX ako parc.reg. „C“ č. XXXX- záhrada o výmere XXX vo výlučnom vlastníctve žalobkyne 2/. Žalobcovia žalobu odôvodnili tým, že sú účastníkmi dobrovoľnej dražby na výkon záložného práva predajom nehnuteľností prostredníctvom spoločnosti X. X., M.. M..L..T.. pod č. k. X. XX-XX-XXXX. Žalobcovia ďalej uviedli, že žalobca 1/ uzavrel dňa 15.09.2012 ako spotrebiteľ so Slovenskou sporiteľňou Zmluvu o splátkovom úvere na bývanie na sumu 95.000 eur. V spojitosti s touto úverovou zmluvou uzavrel spolu so žalobkyňou 2/ v ten istý deň aj záložnú zmluvu s mandátnou zmluvou, na základe ktorej bolo na predmetné nehnuteľnosti zriadené záložné právo. Slovenská sporiteľňa ako pôvodný veriteľ vyzval žalobcu 1/ na zaplatenie dlžných splátok, avšak uvedená výzva žalobcovi 1/ nebola nikdy doručená a následne Slovenská sporiteľňa listom zo dňa 16.04.2015 zaslala žalobcovi 1/ oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru, pričom list žalobca 1/ tiež nikdy neprevzal. Následne Slovenská sporiteľňa postúpila pohľadávku na spoločnosť Z., F..M., na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 21.10.2016. Spoločnosť Z., F..M. podala návrh na vydanie platobného rozkazu (na miestne nepríslušný súd) a to na Okresný súd Levice. Tento súd vydal dňa 03.05.2018 platobný rozkaz sp. zn. 13Csp/10/2018, ktorý mal vyznačenú právoplatnosť dňa 19.06.2018. Na jeho základe zaviazal konajúci súd žalobcu 1/ na úhradu uvedenej pohľadávky. Spoločnosť Z., F..M. podala návrh na vykonanie exekúcie, ktorá je aj v súčasnosti vedená na Exekútorskom úrade W.. M. B. v I. pod č. 247 EX XXX/XX. Následne bola predmetná pohľadávka postúpená na žalovaného. Žalobca 1/ počas exekučného konania zistil, že platobný rozkaz mu nebol nikdy doručený do vlastných rúk. Žalobca 1/ doručil Exekučnému súdu v Banskej Bystrici k spis 23Ek/567/2019 Znalecký posudok č. 05/2022, ktorý vypracoval znalec z oblasti písomznanectva W.. N., ktorým žalobca 1/ preukázal, že podpis na doručení listu, ktorým sa platobný rozkaz doručoval, nie je jeho vlastnoručným podpisom. Exekučný súd v Banskej Bystrici rozhodol uznesením č. 23Ek/567/2019 zo dňa 28.07.2022, ktorým vyhovel sťažnosti žalobcu 1/. Počas exekučného konania zároveň žalobca 1/ zistil, že postúpenie pohľadávky medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a spoločnosťou Z., F..M.. mu nebolo nikdy oznámené, ani doručené. Žalovaný nemá vecnú legitímáciu byť veriteľom a nesvedčí mu teda ani záložné právo, na základe ktorého podal návrh na vykonanie dražby. Nezákonnosť celej dražby dopadá aj na žalobkyňu 2/, pretože figuruje ako záložca v predmetnej Záložnej zmluve zabezpečujúcej úver, čo je vzťah akcesorický, teda prepojený. Povinnosť doručiť správu o postúpení pohľadávky záložcovi je z uvedeného ustanovenia celkom zrejmé a to bez zbytočného odkladu. Ani táto povinnosť nebola splnená. V neposlednom rade žalobca 1/ uviedol, že domová nehnuteľnosť, ktorej sa týka dražba, je vo výlučnom vlastníctve žalobcu 1/ a je jeho obydľím, v ktorom bývajú dve maloleté deti, ako aj žalobkyňa 2/.

3. Súd prvej inštancie mal za to, že návrh žalobcov na vydanie neodkladného opatrenia bol podaný dôvodne, žalobcovia osvedčili potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi stranami. Žalobca na Okresnom súde v Leviciach namieta právoplatnosť a vykonateľnosť sporného platobného rozkazu z dôvodu, že predmetný platobný rozkaz mu nebol doručený do vlastných rúk a podpis na doručení, na základe ktorej došlo k vyznačeniu vykonateľnosti a právoplatnosti nie je jeho podpisom, čo preukázal aj znaleckým posudkom č. 5/2022. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobcovia preukázali dôvodnú obavu, že na základe rozhodnutia, a to platobného rozkazu, začne výkon dobrovoľnej dražby. Platobný rozkaz je potrebné v plnom rozsahu zrušiť a v konaní pokračovať tak, akoby k vydaniu platobného rozkazu nedošlo. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobcovia preukázali dôvodnú obavu, že predmetom exekúcie je exekučný titul, ktorý je sporný, a že v dôsledku tohto sporného exekučného titulu dôjde k realizácii výkonu záložného práva z titulu záložnej zmluvy na nehnuteľnostiach, ktorých vlastníckmi sú žalobcovia a výkon práv žalobcov bude z titulu sporného platobného rozkazu nenávratne zmarený.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný navrhujúc napadnuté uznesenie zmeniť tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súd zamietne. Podané odvolanie odôvodnil s odkazom na ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f), g) a h) CSP. Namietal, že žalobcovia vo svojom návrhu podrobne, jednoznačne a určito nešpecifikovali také skutočnosti, ktoré by bolo možné označiť za hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť návrhu. Skutočnosti uvedené žalobcami v ich návrhu nepostačujú na splnenie procesných podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia vyplývajúcich z § 325 ods. 1 CSP (potreba bezodkladne upraviť pomery medzi účastníkmi alebo obava, že exekúcia bude ohrozená). Uvedené platí o to viac, ak žalobcovia k návrhu zároveň v rozpore s § 326 ods. 1 s odkazom na § 132 ods. 3 CSP nepriložili listiny, ktoré by svedčili hodnovernosti skutočností odôvodňujúcich potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Plánované konanie dobrovoľnej dražby (postup v dražobnom procese napr. vo forme plánovania znaleckého posúdenia predmetu dražby) a „hrozba jej uskutočnenia“ nezakladajú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Uskutočnením dobrovoľnej dražby sa bezprostredne nezasahuje

do postavenia osoby, ktorá je vlastníkom predmetu dražby. O jej právnom postavení je predsa oprávnený rozhodnúť súd v inom konaní, na základe osobitného druhu žaloby. Nie je preto pravdou ani to, že uskutočnením dobrovoľnej dražby sa nezvratným spôsobom zmení údajné postavenie žalobcov. Žalobcovia vo svojom návrhu uvádzali, že „sú účastníkmi dobrovoľnej dražby“. Uvedené skutkové tvrdenie je nepravdivé. Žalobcovia takýmito osobami nie sú. Z návrhu žalobcov nie je zrejmé ani to, akú začatú dražbu majú na mysli. Dražba totiž začína až jej otvorením. Žalobcovia ďalej v návrhu uvádzali, že „Posledná výzva na zaplatenie omeškaných splátok“ zo dňa 03.06.2014 od odosielateľa (pôvodného veriteľa) Slovenská sporiteľňa, a.s. nebola žalobcovi nikdy doručená a nikdy sa o jej obsahu nedozvedel. Tvrdenie žalobcov je nepravdivé a nepravdivosť potvrdzuje listinný dôkaz - fotokópia obálky, z ktorej je zrejmé, že sa žalobcovi 1/ zásielka dostala do dispozície (uložením na pošte) a žalobca si zásielku neprevzal v odbernej lehote. Žalobcovia ďalej v návrhu tvrdili, že: „Následne veriteľ Slovenská sporiteľňa listom zo dňa 16.04.2015 zaslal žalobcovi 1/ oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru. List žalobca 1/ nikdy neprevzal a ani sa o jeho obsahu nedozvedel. Z doručky je možné zistiť, že list mala údajne prevziať „mama“ (asi žalobkyňa 2/), ktorá si nie je vedomá, že by takú zásielku prevzala.“ Uvedené tvrdenie však nie je spôsobilé akokoľvek viesť k spochybneniu skutočnosti, že oznámenie o mimoriadnej splatnosti nebolo s hmotnoprávnymi účinkami pre žalobcu 1/ a pre Slovenskú sporiteľňu, a.s. riadne doručené. Zároveň je potrebné pamätať aj na skutočnosť, že doručka je verejná listina, a je na osobe, ktorá obsah verejnej listiny spochybňuje, aby predložila plný dôkaz o tom, že skutočnosti z doručky vyplývajúce sú nepravdivé. Ak je na doručke podpísaná žalobkyňa 2/, tak pre adresáta táto skutočnosť znamená, že poštový doručovateľ odovzdal zásielku osobe oprávnenej zásielku prevziať. Tvrdenie žalobcov, že žalobkyňa 2/ si nespomína, že by listinu „oznámenie o mimoriadnej splatnosti“ adresovanú žalobcovi 1/ prevzala, hodnotil žalovaný ako výsostne špekulatívne. Slovenská sporiteľňa, a.s. zasielala túto listinu obom. Obe prevzala tá istá osoba, čo je úplne zrejmé z doručeníek. K prevzatiu oboch zásielok došlo dňa 22.04.2016. Žalobcovia túto skutočnosť vo svojom návrhu zatajili. Žalobkyňa 2/ súčasne v návrhu netvrdila, že nie je pôvodkyňou podpisu na doručke. Vo vzťahu k argumentácii žalobcov týkajúcej sa údajného nedoručenia platobného rozkazu žalobcovi a vplyvu tejto skutočnosti na priebeh exekučného konania, či údajným nenadobudnutím právoplatnosti a vykonateľnosti platobného rozkazu žalovaný uviedol, že aj keby platobný rozkaz nebol právoplatný - čo chce žalobca zrejme preukázať v exekučnom konaní - táto okolnosť nemá vplyv na možnosť vykonania dražby. A to z dôvodu, ktorý už pomenoval aj NS SR, sp. zn. 3Cdo 156/2009, podľa ktorého ak záložný veriteľ splní všetky zákonné predpoklady a písomne vyhlási, a) že predmet dražby je možné dražiť, b) pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú navrhuje výkon záložného práva, nemá - z hľadiska (ne)platnosti dobrovoľnej dražby - právny význam skutočnosť, že v čase navrhnutia alebo vykonania dražby prebieha súdne konanie, v ktorom sa záložný veriteľ voči záložnému dlžníkovi domáha uspokojenia pohľadávky zabezpečenej záložným právom, ktoré (záložné právo) zamýšľa záložný veriteľ realizovať v rámci ním navrhovanej dobrovoľnej dražby. Navyše, znalecký posudok č. 5/2022 z odboru písomoznalectvo, predložený žalobcami nie je dôkazom toho, že V. Q. doručku na zásielke nepodpísal. Znalec v znaleckom posudku konštatoval len to, že na doručke nie je taký podpis V. Q., ktorým sa (spravidla) skutočne podpisuje. Znalec na druhej strane v znaleckom posudku nekonštatoval, že V. Q. nie je pisateľom parafy nachádzajúcej sa na doručke. Navyše tvrdenia, že Slovenská sporiteľňa, a.s. neoznámila žalobcovi a žalobkyňi postúpenie pohľadávky na spoločnosť Z., F.M., nie je pravdivé. Za tým účelom žalovaný predkladá doručky preukazujúce doručenie zásielok, ktorých obsahom tieto oznámenia boli. Pokiaľ žalobcovia v návrhu uvádzali, že predmet dražby je obydliím žalobcov a dvoch maloletých detí, žalovaný v tomto smere poukazuje na závery Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/214/2018, ktorý už v minulosti vyslovil, že: „(...) len samotná skutočnosť, že predmetom zálohu je obydlie žalobcov, nie je dôvodom na vyhovie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil záložnému veriteľovi povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva. Obydlie občana Občiansky zákonník spomedzi zálohov nevyučuje.“

5. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca navrhujúc, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu správne potvrdil. Z celkového konania žalovaného (napr. ocenenie predmetu dražby) sú jasnými krokmi a úkonmi žalovaného v konaní smerujúcimi k vykonaniu dražby. Žalobcovia majú za to, že už len samotné podanie návrhu na vykonanie dobrovoľnej dražby zo strany žalovaného (teda začatie konania o vykonanie dobrovoľnej dražby) je dôvodom na podanie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, pretože návrh na vykonanie dražby už je relevantným krokom žalovaného k vykonaniu dražby a aj potreba neodkladnej úpravy pomerov. Žalobca nesúhlasil s názorom žalovaného, že uskutočnením dobrovoľnej dražby sa bezprostredne nezasahuje do postavenia osoby, ktorá je vlastníkom. Žalobca nie je povinný čakať na vykonanie dražby, naopak - je oprávnený jej vykonanie napádať v každom jej

štádiu po podaní návrhu na jej vykonanie. Poštový podnik nemá právo osobe, ktorá sa len predstaví ako „mama“, odovzdať zásielku, ale len adresátovi, právnemu nástupcovi alebo splnomocnencovi s overením podpisov. Matka žalobcu 1/ nie je jeho právnou nástupkyňou ani splnomocnencom, pričom žalobca 1/ si nie je vedomý, že by na tieto úkony splnomocnil vlastnú matku. Navyše, žalobkyňa 2/ ako matka sa podpisuje úplne inak, čo vedia žalobcovia v konaní preukázať. Napokon v záložnej zmluve priloženej k návrhu je zrejмый podpis žalobkyne, ktorý nezodpovedá podpisu na doručenke. Žalobcom nebolo riadne doručené ani oznámenie postúpenie pohľadávky zákonným spôsobom. Preukázanie doručenia - oznámenia o postúpení pohľadávky je na bedrách žalovaného, ktorý o sebe tvrdí, že je veriteľom ktorý má právo vykonať dražbu. Vo vzťahu k námietkam žalovaného, že prípadná neplatnosť platobného rozkazu nemá vplyv na výkon záložného práva, s týmto tvrdením si žalobcovia dovoľujú nesúhlasiť. Istina priznaná žalobcovi Z., F..M.. platobným rozkazom na základe úverovej zmluvy a postúpení pohľadávky je vo vzťahu k záložnému právu vzťahom akcesorickým. Postúpenie pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne na spol. Z., F..M.. a následne na žalovaného nespĺňa zákonné požiadavky, preto žalovaný vôbec nie je veriteľom žalobcov. Zásielku s oznámeniami o postúpení pohľadávky žalobca neprevzal, ani sa o ich obsahu nedozvedel a na tomto tvrdení zotrváva. Žalobca nemal v tom čase splnomocnenca, preto mu nie je zrejmé, kto mal byť osobou, ktorá za neho prevzala zásielku. Podpis na doručenke totiž vôbec nie je identifikovateľný, nie je z neho možné aspoň čiastočne zistiť, kto zásielku mohol prevziať.

6. K vyjadreniu žalobcov sa vyjadril žalovaný uvádzajúc, že v celom rozsahu zotrváva na svojej argumentácii a právnej obrane. Hrozba uskutočnenia dražby nie je dôvodom zakladajúcim bezodkladnú potrebu úpravy pomerov medzi stranami neodkladným opatrením. Vykonaním dobrovoľnej dražby sa bezprostredne nezasahuje do faktického postavenia vlastníka predmetu dražby, pretože ten, ak je presvedčený, že dražba je neplatná, môže podať žalobu o určenie neplatnosti dražby a môže sa rozhodnúť, pri svojom presvedčení o neplatnosti dražby, nevydať vydražiteľovi predmet dražby a naďalej ho užívať. Žaloba na zdržanie sa výkonu záložného práva, ktoré je riadne zapísané v katastri nehnuteľností, a s ňou prípadne súvisiaci návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sú preto v tomto prípade neadekvátnym prostriedkom právnej ochrany, pretože sú spôsobilé neprimerane zasiahnuť do oprávnení záložného veriteľa. Žalobcovia najmä netvrdili a nepreukázali (neosvedčili), že by poštový podnik porušil svoju povinnosť vydať zásielku oprávnenej osobe (§ 2 ods. 4 zákona o poštových službách). Argumentácia žalobcov ohľadom poštového tajomstva vo vyjadrení je tiež nenáležitá. Je totiž potrebné rozlišovať odovzdanie zatvorenej poštovej zásielky (moment doručenia), ktorej obsahom je poštové tajomstvo (obsah zásielky). Zatiaľ čo odovzdať zásielku (účinne hmotnoprávne doručiť) možno aj osobe, ktorá žije s adresátom v jednej domácnosti (napr. matke), to ešte neznamená, že matka je oprávnená zásielku otvoriť a oboznámiť sa s obsahom poštového tajomstva.

7. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia uvádzajúc, že žalovaný podal návrh na vykonanie dražby, čím dal najavo svoj úmysel zrealizovať dražbu. Žalobcovia sa správajú predvídavo a včas podali žalobu o povinnosti žalovaného zdržať sa výkonu záložného práva, spolu s neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie by v štádiu konania o dražbe stratilo význam. Nie je pravdivé tvrdenie, že podaná žaloba a vydané neodkladné opatrenie je neadekvátnym prostriedkom ochrany práva žalobcov. Čo sa týka doručovania oznámení o postúpení pohľadávky mali za to, že je absurdné, aby preukazovali splnenie povinnosti poštového podniku. Primárna povinnosť preukazovať relevantné postúpenie pohľadávky leží na pleciah postupníka. Judikatúra, na ktorú poukázal žalovaný nerieši špecifickú situáciu danej veci, a to že platobný rozkaz nie je vykonateľný.

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené. Preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

12. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 151a Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len „záloh“), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

14. Podľa § 151b ods. 1 Občianskeho zákonníka, záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom. Zmluva o zriadení záložného práva na hnutelnú vec sa nemusí uzatvoriť v písomnej forme, ak záložné právo vzniká odovzdaním veci podľa tohto zákona.

15. Podľa § 151j Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“), na účely tohto zákona sa rozumie dražbou verejné konanie, ktorého účelom je prechod vlastníckeho práva alebo iného práva k predmetu dražby, konané na základe návrhu navrhovateľa, pri ktorom sa licitátor obracia na vopred neurčený okruh osôb prítomných na vopred určenom mieste s výzvou na podávanie ponúk a pri ktorom na osobu, ktorá urobí najvyššiu ponuku, prejde príklepom licitátora vlastnícke alebo iné právo k predmetu dražby, alebo verejné konanie, ktoré bolo licitátorom ukončené z dôvodu, že nebolo urobené ani najnižšie podanie.

17. Podľa § 3 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách, predmetom dražby môže byť vec, právo, iná majetková hodnota, ktorá je prevoditeľná, súbor vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, podnik alebo časť podniku, ak bolo navrhnuté ich vydraženie a ak spĺňajú podmienky ustanovené týmto zákonom.

18. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov strán, prípadne zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Jeho nariadenie predpokladá aspoň osvedčenie danosti práva (nároku) bez pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy, pričom zásadne neprejudikovanie práva a záujmy strán sú riešené v konaní vo veci samej. V komplexe teda platí, že nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami, ak tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, aby sa v daných právnych vzťahoch medzi stranami sporu nevytvoril nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do právnych vzťahov medzi stranami sporu.

19. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že súd nariadi neodkladné opatrenie na základe návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady ustanovené v § 325 ods. 1 CSP, pričom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať náležitosti uvedené v § 326 CSP. Z týchto ustanovení je zrejmé, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, alebo existuje obava, že exekúcia (výkon) rozhodnutia bude ohrozená. To znamená, že navrhovateľ neodkladného opatrenia musí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčiť, že existuje právny vzťah medzi ním a protistranou, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu a osvedčí aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pri nariadení neodkladného opatrenia musí mať súd na zreteli tiež princíp proporcionality, teda neodkladným opatrením nesmie dôjsť k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru.

20. Žalobcovia sa v predmetnom konaní domáhajú vydania neodkladného opatrenia, ktorým by bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby, a to k nehnuteľnostiam vedených na Okresnom úrade I., odbor katastrálny, kat. úz. R. B. I., zapísaných na LV č. XXXX ako byt č. X, vchod o.č.XX, X mezanín v rodinnom dome súp.č. XXX umiestnený na parcele reg. „C“ č. XXXX/X, a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XXXX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach rodinného domu súp.č. XXX a na príslušenstve, byt č.X, vchod č. XX/F., X.p. v rodinnom dome súp č. XXX umiestnený na parcele registra „C“ č. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XXXX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach rodinného domu súp.č. XXX a na príslušenstve, na LV č. XXX, parc.reg. „C“ č.XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 219 m², parc.reg. „C“ č. XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 167 m², parc.reg. „C“ č.XXXX/X- vinica o výmere 1108 m², vo výlučnom vlastníctve žalobcu 1/, na LV č. XXX ako parc.reg. „C“ č. XXXX- záhrada o výmere XXX vo výlučnom vlastníctve žalobkyne 2/. Vydania neodkladného opatrenia sa domáhali spolu so žalobou vo veci samej, ktorú dôvodili tým, že sú účastníkmi dobrovoľnej dražby na výkon záložného práva predajom nehnuteľností prostredníctvom spoločnosti X. X., M.. M..L..T. pod č.k. X. XX-XX-XXXX. Žalobcovia ďalej uviedli, že žalobca 1/ uzavrel dňa 15.09.2012 ako spotrebiteľ so Slovenskou sporiteľňou Zmluvu o splátkovom úvere na bývanie na sumu 95.000 eur. V spojitosti s touto úverovou zmluvou uzavrel spolu so žalobkyňou 2/ v ten istý deň aj záložnú zmluvu s mandátnou zmluvou, na základe ktorej bolo na predmetné nehnuteľnosti zriadené záložné právo. Slovenská sporiteľňa ako pôvodný veriteľ vyzval žalobcu 1/ na zaplatenie dlžných splátok, avšak uvedená výzva žalobcovi 1/ nebola nikdy doručená a následne Slovenská sporiteľňa listom zo dňa 16.04.2015 zaslala žalobcovi 1/ oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru, pričom list žalobca 1/ tiež nikdy neprevzal. Následne Slovenská sporiteľňa postúpila pohľadávku na spoločnosť Z., F..M., na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 21.10.2016. Spoločnosť Z., F..M. podala návrh na vydanie platobného rozkazu (na miestne nepríslušný súd) a to na Okresný súd Levice. Tento súd vydal dňa 03.05.2018 platobný rozkaz sp. zn. 13Csp/10/2018, ktorý mal vyznačenú právoplatnosť dňa 19.06.2018. Spoločnosť Z., F..M. podala návrh na vykonanie exekúcie. Následne bola predmetná pohľadávka postúpená na žalovaného. Žalobca 1/ počas exekučného konania zistil, že platobný rozkaz mu nebol nikdy doručený do vlastných rúk. Žalobca 1/ doručil Exekučnému súdu v Banskej Bystrici k č.k. 23Ek/567/2019 Znalecký posudok č. 05/2022, ktorý vypracoval znalec z oblasti písmoznalectva W.. N., ktorým žalobca 1/ preukázal, že podpis na doručení listu, ktorým sa platobný rozkaz doručoval, nie je jeho vlastnoručným podpisom. Exekučný súd v Banskej Bystrici rozhodol uznesením sp. zn. 23Ek/567/2019 zo dňa 28.07.2022, ktorým vyhovel sťažnosti žalobcu 1/. Počas exekučného konania zároveň žalobca 1/ zistil, že postúpenie pohľadávky medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a spoločnosťou Z., F..M. mu nebolo nikdy oznámené, ani doručené. Nezákonnosť celej dražby dopadá aj na žalobkyňu 2/, pretože figuruje ako záložca v predmetnej Záložnej zmluve zabezpečujúcej úver, čo je vzťah akcesorický.

21. Odvolací súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, ako aj z odvolacích námietok uvedených žalovaným, dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne o návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, pričom mal za to, že žalobcovia osvedčili potrebu dočasnej úpravy pomerov, preukázali splnenie základných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia a svoju dôkaznú povinnosť vo vzťahu k osvedčeniu svojho nároku splnili. Žalobcovia preukázali, že sú vlastníkami nehnuteľností vedených na Okresnom úrade I., odbor katastrálny, kat. úz. R. B. I., zapísaných na LV č. XXXX ako bytu č. X, vchod o.č.XX, X mezanín v rodinnom dome súp.č. XXX umiestnený na parcele reg. „C“ č. XXXX/X, a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XXXX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach rodinného domu súp.č. XXX a na príslušenstve; a bytu č.X, vchod o.č. XX/F., X.p. v rodinnom dome súp č. XXX umiestnený na parcele registra „C“ č. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XXXX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach rodinného domu súp.č. XXX a na príslušenstve; a na LV č. XXX, parc.reg. „C“ č.XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 219 m², parc.reg. „C“ č. XXXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 167 m², parc.reg. „C“ č.XXXX/X- vinica o výmere 1108 m², a na LV č. XXX ako parc.reg. „C“ č. XXXX- záhrada o výmere 413 m². Predmetné nehnuteľnosti boli zaťažené záložným právom v prospech právneho predchodcu žalovaného, pričom žalovaný po postúpení pohľadávky začal s jeho výkonom formou dobrovoľnej dražby č. k. X. XX-XX-XXXX spoločnosti X. X., M.. M..L..T.. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobcovia nie sú účastníkmi dražby, je pravdou, že ust. § 5 zákona o dobrovoľných dražbách žalobcov nedefinuje ako účastníkov dobrovoľnej dražby, avšak dražba sa ich priamo dotýka tým, že jej predmetom sú nehnuteľnosti v ich vlastníctve. Nie je pravdou, že žalobcovia nešpecifikovali, ktorej dražby sú účastníkmi, pretože z podanej žaloby jednoznačne vyplýva, že sa jedná o dražbu č. k. X. XX-XX-XXXX spoločnosti X. X., M.. M..L..T..

a predmetom dražby sú nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov, pričom týchto nehnuteľností sa týka i predmetné súdne konanie. Žalovaný začal realizovať kroky smerujúce k uskutočneniu dobrovoľnej dražby tým, že podal návrh na vykonanie dobrovoľnej dražby, ktorý možno považovať za relevantný krok žalovaného k vykonaniu dražby, preto nie je možné poprieť bezodkladnosť potreby pre nariadenie neodkladného opatrenia.

22. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že žalobcovia jednoznačne a určito špecifikovali také skutočnosti, ktoré je možné označiť za hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť návrhu, keď osvedčili existenciu právneho vzťahu medzi nimi a žalovaným, pričom ten vyplýva z predloženej Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX a Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, na základe ktorých bolo zriadené záložné právo na predmetných nehnuteľnostiach v prospech Slovenskej sporiteľni, a.s. Následne došlo k postúpeniu pohľadávky z tejto zmluvy na spoločnosť Z., F..M.. a k opätovnému postúpeniu pohľadávky na súčasného žalovaného. Žalobcovia rovnako osvedčili, že uvedený právny vzťah medzi nimi a žalovaným vyžaduje dočasnú úpravu tak, aby nedošlo k vytvoreniu nenávratného stavu, a to v dôsledku konania žalovaného, ktorý inicioval začatie dobrovoľnej dražby predmetných nehnuteľností.

23. Odvolací súd považuje nariadenie neodkladného opatrenia v tejto veci za dôvodné, pričom z dôvodu niektorých nesprávnych tvrdení súdu prvej inštancie, odôvodnenie dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia považuje za potrebné doplniť. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nesprávne uviedol, že dobrovoľná dražba prebieha na základe exekučného titulu - platobného rozkazu, pretože dobrovoľná dražba iniciovaná žalovaným neprebieha na základe žiadneho exekučného titulu. Jedná sa o samostatné konanie upravené zákonom o dobrovoľných dražbách, iniciované navrhovateľom bez potreby existencie exekučného titulu - právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Je potrebné rozlišovať dobrovoľnú dražbu od nútenej (exekučnej) dražby, pričom nútená dražba prebieha na základe návrhu na vykonanie exekúcie doručeného súdnemu exekútorovi a jej podklad tvorí právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu. V prípade žalobcov na základe exekučného titulu - platobného rozkazu sp. zn. 13Csp/10/2018 zo dňa 03.05.2018 prebieha exekučné konanie sp. zn. 23Ek/567/2019, a nie dobrovoľná dražba ako uvádzal súd prvej inštancie. Samotnú dobrovoľnú dražbu prostredníctvom spoločnosti X. X., M.. M..L..T.. pod č. k. X. XX-XX-XXXX inicioval žalovaný mimo prebiehajúceho exekučného konania, a to bez potreby predloženia exekučného titulu. Podľa § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, navrhovateľ dražby len písomne vyhlási, že predmet dražby je možné dražiť a písomne vyhlási pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva. Napriek uvedenej nezrovnalosti v odôvodnení rozhodnutia súdu sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu o osvedčení bezodkladnosti úpravy pomerov strán sporu, pretože výkon záložného práva zo strany žalovaného formou dobrovoľnej dražby by ohrozil aktuálne zapísané vlastnícke právo žalobcov k uvedeným nehnuteľnostiam, hlavne za situácie, keď medzi stranami sporu prebieha spor na Okresnom súde Levice sp. zn. 13Csp/10/2018, v ktorom žalobcovia namietajú právoplatnosť a vykonateľnosť vydaného platobného rozkazu č. k. 13Csp/10/2018-188 zo dňa 03.05.2018, ktorý je exekučným titulom v exekučnom konaní sp. zn. 23Ek/567/2019 vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica. Ako žalobcovia osvedčili, Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 23Ek/567/2019 zo dňa 28.07.2022 vyhovel sťažnosti povinného (žalobcu 1/) a nariadil vyššiemu súdnemu úradníkovi konať vo veci, keďže v prípade povinného sa jedná o spotrebiteľa, pričom exekučný súd nie je zbavený prieskumu práv spotrebiteľa a zákonnosti vedenia exekúcie na základe zákonného exekučného titulu. Je teda zrejmé, že na základe predloženého znaleckého posudku č. 5/2022 sa bude exekučný súd v exekučnom konaní sp. zn. 23Ek/567/2019 zaoberať ochranou spotrebiteľa a zákonnosťou (právoplatnosťou a vykonateľnosťou) vydaného platobného rozkazu. Aj v konaní vedenom na Okresnom súde Levice sp. zn. 13Csp/10/2018, v rámci ktorého došlo k vydaniu platobného rozkazu, a teda v konaní, v ktorom sa rozhodovalo o zaplatení peňažného nároku žalovaného (jeho právnych predchodcov), ktorý priamo súvisí s dobrovoľnou dražbou, sa pokračuje, a to dokazovaním znaleckým posudkom. Na základe týchto skutočností vzhľadom odvolací súd za dôvodné žalovanému uložiť povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby, aby účel a priebeh uvedených súdnych konaní nebol uskutočnením dobrovoľnej dražby zmarený. Práve vo vyššie uvedených konaniach žalobcovia namietajú a spochybňujú právoplatnosť a vykonateľnosť platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Levice č. k. 13Csp/10/2018-188 zo dňa 03.05.2018, doručenie oznámenia o mimoriadnom zosplatnení úveru, oznámenia o postúpení pohľadávky, a teda platnosť postúpenia pohľadávky medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a spoločnosťou Z., F..M., od ktorých žalovaný odvodzuje svoj nárok. V prípade, ak by i naďalej prebiehal výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby a došlo by k

uskutočneniu dobrovoľnej dražby, vytvoril by sa nenávratný stav, ktorému je potrebné predísť, pokiaľ nebude zodpovedaná otázka peňažného nároku žalovaného vyplývajúceho zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Peňažný nárok žalovaného je prepojený so záložným právom zriadeným Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam v prospech žalovaného, preto je potrebné najprv v súdnom konaní rozhodnúť o nároku žalovaného na zaplatenie jeho peňažnej pohľadávky. Práve od výsledku tohto konania sp. zn. 13Csp/10/2018 závisí aj otázka splatnosti pohľadávky žalovaného, ktorá je jednou z podmienok uskutočnenia dobrovoľnej dražby. Je vylúčené, aby súd po zrušení platobného rozkazu č. k. 13Csp/10/2018-188 zo dňa 03.05.2018 opätovne preskúmaval existenciu a zákonnosť peňažného nároku žalovaného a popritom by prebiehal výkon záložného práva zabezpečujúceho tento peňažný nárok (pohľadávku). Na základe uvedených skutočností preto bude vhodné, aby sa dočasne žalovanému uložila povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva. Za takýchto okolností sa javí neodkladné opatrenie ako jediný efektívny prostriedok ochrany dotknutých osôb. Odvolací súd neopomenul ani tú skutočnosť, že v nehnuteľnosti, ktorej sa výkon záložného práva týka, žalobcovia aj s ich rodinnými príslušníkmi bývajú. Pokiaľ žalovaný poukazoval na možnosť žalobcov iniciovať konanie o neplatnosť dražby, takouto žalobou by sa žalobcovia mohli domáhať ochrany svojho nároku až po ukončení samotnej dražby, a to spätným domožením sa jej neplatnosti. Žalobcovia však nie sú povinní čakať na vykonanie dražby, majú možnosť sa domáhať ochrany svojho nároku aj skôr ako dôjde k uskutočneniu dražby. Navyše v tomto prípade ani nie je vhodné, aby žalobcovia čakali na uskutočnenie dražby a následne namietali jej neplatnosť, keďže žalobcovia sa už v konaní sp. zn. 13Csp/10/2018 a v exekučnom konaní sp. zn. 23Ek/567/2019 aktívne domáhajú ochrany svojich práv, a to spochybňovaním právoplatnosti a vykonateľnosti platobného rozkazu č. k. 13Csp/10/2018-188 zo dňa 03.05.2018 a pasívnej vecnej legitímácie žalovaného.

24. Na základe uvedeného možno konštatovať, že skutočnosti uvedené žalobcami v ich návrhu postačujú na splnenie procesných podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia a tieto boli aj osvedčené predloženými listinnými dôkazmi. Odvolací súd nepovažoval za opodstatnené odvolanie žalovaného, pričom podané odvolanie hoci smerovalo proti napadnutému uzneseniu, bolo súčasne aj vyjadrením sa k žalobe vo veci samej, a z hľadiska jeho obsahu žalovaný uvádzal skutočnosti, ktoré sú relevantné v rámci konania vo veci samej, resp. ktoré sú relevantné v súdnom konaní sp. zn. 13Csp/10/2018, no pri rozhodovaní odvolacieho súdu o nariadení predmetného neodkladného opatrenia neboli relevantnými. Rozhodnutia súdnej praxe, na ktoré žalovaný poukazoval neboli spôsobilé ovplyvniť prijatý názor odvolacieho súdu.

25. Odvolací súd vzhľadom na uvedené napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania podľa § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP súd odvolací nerozhodoval, keďže rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v rámci konania vo veci samej nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí.

27. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).